

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **L. R.**, bývajúceho v M., zastúpeného Mgr. V. R., advokátkou v M., proti žalovaným 1/ **J. R.**, bývajúcej v R., zastúpenej JUDr. E. V., advokátkou v K. a 2/ **mal. J. R.**, bývajúcej v R., zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, o **zapretie otcovstva**, vedenej na Okresnom súde Košice – okolie pod sp. zn. 16 C 767/2000, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 28. októbra 2010 sp. zn. 7 CoP 376/2009, takto

r o z h o d o l :

O d m i e t a dovolanie.

Žalovaným 1/, 2/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice – okolie rozsudkom zo 17. mája 2004 č.k. 16 C 767/2000-329 návrh zamietol. Štátu náhradu trov konania nepriznal. Vyslovil, že účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobcu rozsudkom z 30. novembra 2005 sp. zn. 16 CoP 427/2004 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí návrhu. V zostávajúcej časti zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a v rozsahu zrušenia vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 26. októbra 2006 sp. zn. 2 Cdo 150/2006, 2 Cdo 156/2006 zrušil rozsudok krajského súdu a okresného súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Konanie o dovolaní žalobcu proti uzneseniu

Krajského súdu v Košiciach z 30. novembra 2005 sp. zn. 5 NcC 76/2005 zastavil. Zároveň vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Okresný súd Košice – okolie rozsudkom z 18. septembra 2009 č.k. 16 C 767/2000-928 návrh žalobcu zamietol. Štátu náhradu trov konania nepriznal. Vyslovil, že účastníkom náhradu trov konania nepriznáva. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v konaní bolo preukázané, že žalobca súdožil so žalovanou 1/ ešte pred uzavretím manželstva a vedel o jej tehotenstve. V záveroch troch vypracovaných znaleckých posudkov z odboru genetiky bolo otcovstvo žalobcu k maloletej žalovanej 2/ dokázané s mimoriadne vysokou pravdepodobnosťou, ktorú možno pre praktické účely stotožniť s istotou. Súd návrh žalobcu nepovažoval za dôvodný vzhľadom na zistený skutkový stav, vysoké percento pravdepodobnosti otcovstva žalobcu, tri znalecké dokazovania vo veci a to vypracovaných znaleckých posudkov z odboru genetiky ako aj na tú skutočnosť, že posledný znalecký posudok bol nariadený osobou znalca, ktorého označil sám žalobca. Znalec v tomto znaleckom posudku použil metódu založenú na vyšetrení 15 DNA systémov typu STR a podal vyjadrenie k vypracovanému znaleckému posudku, preto súd nepovažoval z dôvodu hospodárnosti konania za potrebné vykonať výsluchy znalcov, ktorí vypracovali znalecké posudky a vo veci nariadiť ďalšie dokazovanie analýzou DNA. O trovách štátu súd rozhodol podľa § 148 ods.1 O.s.p. O trovách účastníkov rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobcu rozsudkom z 28. októbra 2010 sp. zn. 7 CoP 376/2009 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Odvolací súd po dôkladnom preskúmaní všetkých relevantných skutočností vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa dospel k záveru, že súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav a posúdil ho podľa správnych zákonných ustanovení Zákona o rodine. V súlade s § 132 O.s.p. vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. V dôsledku toho je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil. Ďalej uviedol, že konajúci súd sa dôsledne vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvého stupňa a žalobca ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie o návrhu na zapretie otcovstva. Žalobca so žalovanou 1/ uzavrel manželstvo X.. Maloletá žalovaná 2/ sa narodila X., t.j. pred uplynutím 180 dní od uzavretia manželstva. Z vykonaného

dokazovania nesporne vyplýva, že žalobca sa so žalovanou 1/ v rozhodnej dobe pre splodenie maloletej žalovanej 2/, t.j. v dobe od X. do X., pohlavne stýkal. Pri uzatváraní manželstva vedel, že žalovaná 1/ je tehotná, čo bol dôvod uzavretia manželstva, mohol teda žalobca úspešne zaprieť otcovstvo k maloletej žalovanej 2/ len vtedy, ak by ho z otcovstva vylúčili iné okolnosti. Odvolací súd zdôraznil, že právnou zástupkyňou žalobcu boli spochybňované formálne nedostatky kópií znaleckého posudku nie však originál, ktorý spĺňa všetky formálne náležitosti znaleckého posudku požadované zákonom, ktorý je v spise riadne pripojený a ktorý bol podkladom pre rozhodnutie súdu v predmetnej veci aj s prihliadnutím na vyjadrenie znalca.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Navrhol zrušiť rozsudok krajského súdu spolu s rozsudkom okresného súdu a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že znalecké posudky sú v rozpore so zákonom. To znamená, že na základe znaleckých posudkov v danej veci, v ktorých nie je ani jeden záver podpísaný znalcom a opatrený odtlačkom znaleckej pečiatky, nemožno žalobcu potvrdiť za biologického otca dieťaťa. Odvolací súd v posudzovanej veci porušil zákon, pretože vo veci rozhodol senát, z ktorého dvaja členovia a to predsedníčka senátu JUDr. A. H. a členka senátu JUDr. A. Ď. písomným vyjadrením k námietke zaujatosti žalobcu sudcov Krajského súdu v Košiciach vo veci na čl. 973 predmetného spisu deklarovali, že sa cítia vo veci zaujaté. Navyiac súčasťou zaujatosti sudcov Krajského súdu v Košiciach bola tiež žalobcom vznesená námietka zaujatosti kolízneho opatrovníka, o ktorej tiež do dnešného dňa nebolo rozhodnuté. V rozpore so zákonom konal aj kolízny opatrovník, ktorý mal chrániť záujmy dieťaťa.

Žalovaná 1/ sa k dovolaniu nevyjadrila.

Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že znalecké posudky posudzuje len po vecnej stránke, nie formálnej. Konkrétnejšie stanovisko nemôže zaujať.

Najvyšší Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či jeho opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré týmto opravným prostriedkom možno napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. Dovolanie proti rozsudku je prípustné, ak smeruje proti rozsudku, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo proti rozsudku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.). V danom prípade dovolanie smeruje proti rozsudku, ktorý nevykazuje znaky niektorého z uvedených rozsudkov, preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na obsah dovolania a tiež zákonnú povinnosť skúmať, či napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa ďalej zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. V zmysle § 237 O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku aj uzneseniu), ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenie vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný, a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné. Pre záver o existencii niektorej z uvedených procesných väd nie je rozhodujúci subjektívny názor účastníka o tom, že v konaní došlo k jednej z týchto väd, ale len jednoznačne, všetky pochybnosti vylučujúce

zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd. Dovolateľ vady v zmysle § 237 písm. a/ až f/ O.s.p. nenamietal a tieto vady nevyšli najavo ani v dovolacom konaní.

V dovolaní bola namietaná procesná vada podľa § 237 písm. g/ O.s.p., ktorú dovolateľ videl v zaujatosti sudkýň odvolacieho súdu JUDr. A. H. a JUDr. A. Ď. Keďže ide o skutočnosť dôležitú z hľadiska zabezpečenia spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov, dovolací súd preskúmal vec aj v smere, či nie sú dané skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodit' pochybnosti o nezaujatosti sudkýň.

Dovolací súd zo spisu zistil, že k podaniu doručenému Krajskému súdu v Košiciach 21. júna 2010 (žalobcom označené ako vznesenie námietok zaujatosti sudcov a vznesenie námietky zaujatosti kolízneho opatrovníka) sa vyjadrili sudcovia krajského súdu a spis následne predložili na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Ten uzavrel, že námietka zaujatosti nemá zákonom predpísané náležitosti, preto sa na ňu neprihliada. Ďalej poukázal na to, že na námietku nemožno prihliadať aj z dôvodu, že žalobca zaujatosť senátu vyvodzuje z postupu v konaní.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Základom pre vylúčenie sudcu môžu byť len objektívne existujúce, zákonom predpokladané skutočnosti a nie iba to, že postup súdu alebo jeho rozhodnutie sa nezhoduje so subjektívnymi predstavami a názormi účastníka konania na vecnú správnosť, zákonnosť alebo spravodlivosť súdnych rozhodnutí.

Funkcia sudcu si vyžaduje vysokú mieru profesionality nielen z hľadiska rozhodovania, ale tiež v zmysle schopnosti tolerovať, respektíve ignorovať pri svojej rozhodovacej činnosti správanie účastníkov konania, ich prípadné osočovanie, alebo aj podávanie rôznych sťažností, žalôb, prípadne i trestných oznámení. Pre všetky prípady právny poriadok Slovenskej republiky ustanovuje nástroje, či už ide o upozornenie účastníka na nevhodné správanie, možnosť uložiť mu poriadkovú pokutu až po trestnoprávnu ochranu sudcu ako verejného činiteľa atď. Predsedníčka senátu JUDr. A. H. a členka senátu JUDr. A.

Ď. vo vyjadrení na č.l. 973 spisu uviedli (vyjadrenie k podaniu žalobcu), že sa vo veci cítia zaujaté pre podanie trestného oznámenia na ich osoby. JUDr. A. H. ako dôvod svojej zaujatosti navyše uviedla opakované osočovanie zo strany žalobcu. Túto skutočnosť nemožno bez ďalšieho považovať za okolnosť, ktorá by ohrozovala nestrannosť konania. **To, že táto skutočnosť v nich vzbudzuje zaujatosť bez toho, aby pociťovali emócie nepriateľského charakteru voči žalobcovi, nezakladá pochybnosť o nezaujatosti menovaných sudkýň.**

Dovolací súd dospel k záveru, že v preskúmvanej veci nie sú dané dôvody prípustnosti dovolania ani podľa § 237 písm. g/ O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu spisu nezistil žiadne okolnosti právne relevantné z hľadiska ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., teda okolnosti, ktoré by boli objektívne schopné spochybniť nestrannosť a nezaujatosť vec prejednávajúcich sudkýň.

Nakoľko prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z § 237 O.s.p., odmietol Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie v súlade s ustanovením § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti a ani ďalšími námietkami uvedenými v dovolaní.

V dovolacom konaní nebol žalobca úspešný a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalovaným (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovaným 1/, 2/ náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nebol podaný návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania, resp. im ani žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. apríla 2011

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová

